

El Carnaval és una de les festes més importants i universals per la seva significació. Al municipi de Godall ha estat sempre la festa major d'hivern, amb el dimarts com a dia més important i que encara es manté com a festa local. Per això, parlar de Godall és anomenar el Carnaval.

El Carnaval de Godall és un dels més populars i coneguts de les Terres de l'Ebre perquè ha mantingut vius els seus elements més tradicionals: el canvi de personalitat i la disfressa, el ball de disfresses i la guerra de la farina.

Però l'actual Carnaval és també hereu d'altres elements ja desapareguts que només perduren en la memòria del poble, com les rondalles pel carrer i l'enterrament de la sardina. A més, amb el temps, ha incorporat les cercaviles amb música, el pregó de carnestoltes, els àpats populars i altres activitats lúdiques i festives.

Us oferim un viatge per esta manifestació del patrimoni viu de Godall.

Del Carnaval s'ha dit...

"Si algun pueblo del Baix Ebre y Montsià tiene larga tradición carnavalesca, éste es Godall. En este pequeño municipio del Montsià, el Carnaval se ha celebrado toda la vida". Diari de Tarragona, 2003

"A la demarcació de Tarragona hi ha diverses tradicions del carnaval que s'han mantingut o s'han recuperat gràcies a l'esforç dels municipis. Una de les més famoses és la guerra de la farina que cada any es fa a Godall, al Montsià. Aquest poble no ha deixat de celebrar mai els carnivals, ni en plena dictadura..." El Punt, 2006

"Moltes són les localitats ebreques que organitzen actes al voltant del Carnaval, però si alguna població té una llarga tradició, aquesta és Godall". L'Ebre, 2008

Dades d'interès

- # Cinc nits de ball de divendres a dimarts
- # Entrada lliure

Informació: Tel. 977 738 018 · ajtgodall@gmail.com · www.godall.cat

Textos: Elena Fabra i Disseny: Albert Vidal i Fotografies cedides per Josep Maria Simó i Alegria Garriga

***Godall, l'esperit del carnaval**

història

El Carnaval de Godall gaudeix d'una llarga trajectòria que es remunta a finals del segle XIX i que no ha pogut interrompre ni les prohibicions del Franquisme. Abans de la guerra civil els carnivals ja eren molt populars més enllà del poble i l'assistència de gent de fora ha estat, des de sempre, una constant.

Però la seva celebració, com tantes altres coses, es va veure truncada per l'esclat de la Guerra Civil l'any 1936. Malgrat la prohibició del Carnaval a tot l'estat, Godall va ser un dels pocs pobles de Catalunya on es va continuar celebrant durant la postguerra, ja que aviat la gent va tornar a sortir al carrer disfressada i a tirar farina. Aquest fet, a més a més, va conferir al Carnaval de Godall l'atractiu de la clandestinitat.

És evident que, com a qualsevol altre lloc, el Carnaval de Godall ha anat evolucionant en funció dels diferents esdeveniments i situacions socials, polítiques i culturals, però sense perdre mai la seva identitat ni els seus trets essencials que el converteixen en patrimoni de la població.

distresses

Durant els dies que dura el Carnaval és costum disfressar-se moltes vegades i per a cada ocasió es llueix una disfressa diferent. Antigament, les disfresses més elaborades es confeccionaven en absoluta confidencialitat als tallers de les modistes i a les cases, costum que ha anat desapareixent amb el temps.

Però si per alguna cosa és conegut el Carnaval de Godall és per la tradicional disfressa de *mascarulla*, improvisada a partir de peces de roba i objectes de procedència diversa (roba de les iaies, de treballar al camp, toquilles de ganxet...), amb la finalitat d'amagar la identitat. Fa uns anys, les màscares sortien al carrer a qualsevol moment del dia, com un fet espontani, fins i tot dies abans del Carnaval. Per cridar la gent emetien un peculiar so gutural "igigiuuuuu...mascarulla !!!", conegut com "fer la mascarulla". Cada cop hi ha menys disfresses improvisades al carrer, però les màscares continuen essent les reines del ball de Carnaval.

ball de distresses

Des de fa molts anys, el ball de disfresses té lloc al Casal Municipal, local conegut popularment com el *Centro* (antic Centre Lliberal) i és amenitzat per una orquestra que toca música en directe.

El ball conserva unes particularitats que li confereixen originalitat i exclusivitat i que s'han mantingut en la seva essència. La seva peculiaritat consisteix en que les màscares treuen a ballar els que no van disfressats i poden escollir o canviar lliurement de parella, de manera que tothom participa de la festa. Des de sempre, les màscares han estat un element dinamitzador i constitueixen el gran atractiu de les nits de ball.

guerra de la farina

Antigament, la *farinada* durava tot el dia i era costum entrar a les botigues, als bars i a les cases per les teulades dels veïns per enfannar tothom. Fa uns anys que s'ha perdut aquesta espontaneïtat i ara es tracta d'una activitat que s'organitza el dissabte i el dimarts de carnaval. Consisteix en un bombardej de farina entre els participants que van voltant pels carrers del poble seguint la xaranga i armats amb bosses, poals i fins i tot carretilles plenes de farina. Alguns van disfressats, cada vegada menys, i d'altres porten una indumentària adequada per a l'ocasió.

La guerra de la farina deixa els carrers, i també els visitants, totalment emblanquinats, ja que en una tarda es poden arribar a tirar fins a 3.000 quilos de farina. La seva singularitat ha fet que el Carnaval de Godall es converteixi en el més popular de les Terres de l'Ebre.

les rondalles i l'enterrament de la sardina, un record

Les rondalles pel carrer sortien el dimarts de Carnaval, dia de la festa gran, i el dimecres feien l'enterrament de la sardina. Estaven formades per una colla d'homes que feien comèdia i tota una sèrie d'escenificacions creant una gran expectació entre la gent, que anava al darrera tirant farina i fent gresca. Anaven disfressats donant voltes pel poble acompanyats d'un burro, cantaven coros i es paraven a les tavernes per beure i menjar. Van desaparèixer els primers anys de la postguerra.

la cercavila i el pregó, nous elements

La cercavila com a seguici organitzat s'ha introduït fa relativament pocs anys al programa de Carnaval. Durant aquests dies té lloc la cercavila dels alumnes de l'escola i la guarderia fins la plaça Major per llegir el pregó de carnestoltes, divendres a la tarda, i les cercaviles de la guerra de la farina pels carrers del poble, en ambdós casos acompanyades per l'Agrupació Musical de Godall.

La lectura del Pregó de Carnestoltes va ser iniciativa de l'escola i va a càrrec dels alumnes més grans, els quals en són també els autors. Té lloc a la plaça Major, on assisteixen la resta d'alumnes i demés gent del poble.

els àpats i el carnaval

Els àpats són molt importants a l'època del Carnaval i indissociables de la festa. El programa festiu del Carnaval de Godall ha introduït els dinars populars o de germanor, bàsicament amb la finalitat de concentrar la gent i fomentar la participació abans d'actes com desfilades i guerres de la farina. També s'organitzen berenars i xocolatades per als xiquets i xiquetes.

Durant la guerra de la farina es reparteix el berenar típic godallenc, còc amb sal i *calmant*, que ajuda a aguantar millor el fred.